

Har du inte tid med din familj – köp servicetjänster

Min son ringer och undrar om vi skulle kunna hämta barnen på förskolan i morgon. Det är roligt att hämta dem och få rå om dem under några timmar varje vecka, men hans återkommande fråga får mig att reflektera över hur livet ser ut. Sonen och hans fru arbetar långt mer än den stipulerade arbetstiden, men det är inte bara sonens familj som har det så, utan det präglar hela arbetslivet idag. Och de lösningar som samhället erbjuder är jag kritisk mot för det bidrar till att öka klyftorna i samhället.

I arbetslivet har de flesta organisationer genomgått stora förändringar för att slimma dem. I de offentliga verksamheterna där jag arbetat har stödfunktionerna som kontorister och vaktmästare kraftigt reducerats, samtidigt som administrationen växt och fler arbetsuppgifter lagts på handläggarna. Även lokalytorna ska slimmas eftersom man ska betala marknadsmässiga hyror (även till den egna kommunen som är hyresvärd). Man inrättar kontorslandskap, små kontorsrum eller mobila system där personer flyttar runt med sina papper. När det gäller skolan sitter alltför många lärare hopträngda i rum som är avsedda för betydligt färre, trots att även lärarna blivit administratörer och bundna till sina datorer.

Och hemtjänsten. Vi har alla läst (och sett på tv) om hur personalen inte kan leva upp till de tjusiga broschyrer som sätts i de gamlas händer. Gamla människor blir sittande ensamma i sina lägenheter utan att få komma ut. En gammal kvinna hade haft 32 olika personer under två veckor i sitt hem och hon är inte ensam. Man gör människors hem till små institutioner där olika människor kliver in och ut, utanför den gamlas kontroll, samtidigt som sjukskrivningarna bland personalen ökar. Larmrapporter beskriver hur stora delar av den offentliga sektorn med lärare, socialsekreterare och

hemtjänstpersonal flyr yrket, vilket leder till hög omsättningen av personal och med ständiga vikarier. Orsaken är att den offentliga sektorn ska minskas trots en ökad belastning och större krav, en strategi påverkad av New Public Management.

Vad föreslås som lösningar?

I detta landskap av otillfredsställd personal, av ökade sjuktal föreslås att livspusslet ska gå ihop genom att köpa tjänster. Skaffa städhjälp, läxhjälp, gräsklippning med RUT-avdrag i jämlikhetens namn. Vissa familjer anställer unga flickor att hämta deras barn på dagis eller skola för att de inte hinner själva. Nu kan man även köpa färdiga matkassar för att slippa handla eller laga mat. Jag behöver väl inte ens nämna vilka som mest utnyttjar dessa tjänster (finns forskning på det). Det är också ett budskap som motverkar jämställdheten i hemmen. Sammantaget innebär det att alltmer av människors tid och energi ska läggas på arbete och allt mindre i de egna hemmen och fritiden, för att kompensera de brister som uppstår uppmuntras familjerna att köpa tjänster. Jag tycker att vi borde gå åt ett helt annat håll, minska arbetstiden och ge människor (både män och kvinnor) mer tid för sina familjer och sin fritid. Det skulle minska stress och ohälsa och de ökade klassklyfterna, eftersom det är de välavlönade (medelklassen) och inte de lågavlönade som köper dessa tjänster. Alla har inte heller mor-eller farföräldrar som kan ställa upp. Den kostnad som RUT genererar skulle kunna användas för att minska arbetstiden för vissa grupper. *Visst är dags att lyfta kravet på 6 timmar arbetsdag för att förbättra folkhälsan!*

Claudette Skilving